

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 28 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Małgorzata Małecka

Protokolant:stażysta Tomasz Wojciechowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 marca 2019 r. w P.

sprawy z powództwa P. R.

przeciwko (...) spółce z o.o. w P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 100.594,89 zł (sto tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt cztery złote 89/100 groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie:

- a) od kwoty 30.000 zł od dnia 7 lutego 2019 r.
- b) od kwoty 70.594,89 zł od dnia 12 marca 2019 r.

do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. kosztami procesu obciąża pozwanego, szczegółowe rozliczenie pozostawiając referendarzowi sądowemu przy ustaleniu wynagrodzenia dla pełnomocnika powoda na poziomie dwukrotnej stawki minimalnej.

/-/ SSO M. Małecka

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 lutego 2014 r. **powód P. R.**, działający przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od **pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.** kwoty 100.000 zł na jego rzecz wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 lutego 2014 roku do dnia zapłaty. W ramach dochodzonej kwoty, powód domagał się zasądzenia:

- 1) kwoty 50.000 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości przy ulicy (...) w P., oznaczonej nr. KW (...),
- 2) kwoty 10.000 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości przy ulicy (...) w P. oznaczonej nr. KW (...),
- 3) kwoty 10.000 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości przy ulicy (...) w P. oznaczonej nr. KW (...),
- 4) kwoty 30.000 zł tytułem odszkodowania za nakłady konieczne do poniesienia dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynku mieszkalnym posadowionym na nieruchomości powoda oznaczonej nr. KW (...).

Powód wniósł także o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu, powód wyjaśnił, że domaga się zasądzenia odszkodowania odpowiadającego nakładom koniecznym niezbędnym do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego oraz odszkodowania za zmniejszenie wartości ich nieruchomości, w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wokół lotniska P. – Ł. w P., na mocy uchwały Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 r. Powód wskazał, iż jest właścicielem nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym położonej w P. przy ul. (...) (KW (...)), nieruchomości zabudowanych budynkami gospodarczymi położonymi w P. przy ul. (...) (KW (...) i KW (...)). Powód wskazał, że wszystkie nieruchomości położone są w P. i znajdują się one w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania.

Jako podstawę prawną roszczenia z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. wskazał art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska oraz przywołał szereg orzeczeń Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, wydanych w podobnej sprawie. Natomiast jako podstawę prawną żądania równowartości nakładów związanych z rewitalizacją akustyczną wskazał artykuł 8 Konwencji Praw Człowieka a także powołał się na wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 3 maja 2011 r. (k. 1-13 akt sprawy)

W **odpowiedzi na pozew** z dnia 7 maja 2014 r. **pozwany (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.**, działając również przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew, pozwany zarzucił powodowi brak legitymacji procesowej, bowiem jego zdaniem z treści wypisu księgi wieczystej nie wynika, aby nieruchomość o nr KW (...) była zabudowana budynkiem mieszkalnym.

Pozwany wskazał, że powód w żaden sposób nie wykazał, by poniósł szkodę w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania oraz w jaki sposób nastąpiło ograniczenie w jego korzystaniu z nieruchomości.

Pozwany wskazał, że objęcie obszarem ograniczonego użytkowania zabudowy mieszkaniowej położonej w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania miało na celu zagwarantowanie dodatkowej ochrony dla nieruchomości położonych w najbliższym otoczeniu lotniska. Zdaniem pozwanego, wprowadzenie (...) stabilizuje rynek nieruchomości, bowiem działalność pozwanego poddana jest większym rygorom, zaś poziom hałasu jest monitorowany i kontrolowany. Pozwany zwrócił uwagę, że (...) utworzono w oparciu o maksymalny poziom hałasu, nie zaś średni poziom hałasu emitowany przez lotnisko. Zatem zdaniem pozwanego, nie jest tak, że powód codziennie narażony jest na hałas na poziomie górnej granicy dopuszczalnej w (...). Pozwany zaakcentował również, że podjął szereg działań mających na celu ograniczenie hałasu emitowanego przez lotnisko jak m.in. ograniczanie liczby operacji lotniczych w porze nocnej do 12 startów i lądowań czy wyłączenie z eksploatacji głośnych i przestarzałych samolotów pocztowych. Dodatkowo pozwany wprowadził procedurę koordynacji lotów, czego efektem jest m.in. zmniejszenie uciążliwości funkcjonowania lotniska w porze nocnej.

Pozwany zwrócił także uwagę, że rozbudowa portu lotniczego nastąpiła już od lat 90 XX wieku, a więc okoliczność iż wzrósł ruch lotniczy nie powinna być dla powoda żadną nowością i zaskoczeniem.

Pozwany zakwestionował także roszczenia powoda z tytułu zwrotu nakładów na zapewnienie właściwego klimatu akustycznego, wskazując, że przesłanką zapłaty odszkodowania każdorazowo jest zaistnienie szkody. Pozwany zauważył, że konieczne jest ustalenie, czy nieruchomość stanowiąca własność powoda spełnia wymagania techniczne w zakresie ich ochrony przed hałasem przewidziane przepisami. Ponadto, pozwany podkreślił, iż ochronie akustycznej

nie podlegają całe budynki, a jedynie określone pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi, np. sypialnia, pokój dziecięcy.

Pozwany wniósł również o oddalenie powództwa w zakresie żądania zasądzenia odsetek, bowiem wskazał, iż powód w żadnym wypadku nie wykazał, iż dochodzona przez niego kwota wyraża faktycznie istniejące ceny spadku wartości nieruchomości czy ceny kosztów nakładów. (k. 128-136 akt).

Pismem procesowym z dnia 30 maja 2014 r. powód potrzymał wszelkie twierdzenia i wnioski podniesione w pozwie. Ponadto, powód odnosząc się do zarzutu pozwanego dotyczącego braku legitymacji procesowej, wskazał, że działka zabudowana budynkiem jednorodzinny, będąca przedmiotem prawa własności jest objęta jedną księgą wieczystą prowadzoną dla gruntu i nie ma konieczności ujawniania w niej budynku. Powód wskazał, że działanie lotniska Ł. w sposób dotkliwy, bezpośredni i faktyczny ogranicza dotychczasowy sposób korzystania z nieruchomości zmuszając stronę powodową do znoszenia uciążliwości, w szczególności immisji w postaci hałasu na poziomie wykluczającym zamieszkiwanie w warunkach, które powinny panować na terenach zabudowy jednorodzinnej. Powód uściślił, iż jego dom został wybudowany zgodnie z prawem budowlanym i techniką budowlaną. Poprzez utworzenie (...) w związku z działalnością pozwanego, powód obowiązany jest ponieść nakłady na ponadstandardowe wygłuszenie budynku. Powód podkreślił, że zasadności swojego powództwa dopatruje się w pierwszej kolejności w regulacjach art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska, a także w art. 435 k.c. (k. 262-266 akt).

Pismem procesowym z dnia 16 listopada 2016 roku powód rozszerzył swoje powództwo do kwoty **224.066,00 zł** z ustawowymi odsetkami od dnia 27 lutego 2014 roku do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu od pozwanego na rzecz powoda według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W ramach dochodzonej kwoty, powód domaga się zasądzenia:

- 1) kwoty 110.062,00 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości przy ulicy (...) w P., KW nr (...),
- 2) kwoty 37.002,00 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości przy ul. (...) w P., KW nr (...),
- 3) kwoty 37.002,00 zł tytułem odszkodowania za zmniejszenie wartości nieruchomości przy ul. (...) w P., KW nr (...),
- 4) kwoty 30.000,00 zł tytułem odszkodowania za nakłady konieczne do poniesienia dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynku mieszkalnym posadowionym na nieruchomości powoda – KW (...). (k. 582-583)

Dnia 19 stycznia 2017 r. sąd wydał wyrok częściowy zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 184.066,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 lutego 2014 roku do dnia zapłaty (k. 607 akt sprawy)

Wyrokiem z dnia 3 października 2017 r. Sąd Apelacyjny w P. zmienił zaskarżony wyrok o tyle tylko, że termin początkowy odsetek za opóźnienie od kwoty 70.000 zł ustalił od dnia 13 czerwca 2015 r. oraz od kwoty 114.066 zł ustalił od dnia 17 listopada 2016 r. W pozostałym zakresie roszczenie o odsetki jak i apelację oddalił (k. 677 akt sprawy).

Pismem procesowym z dnia 12 lutego 2019 roku, powód ostatecznie zmodyfikował powództwo w ten sposób, że zamiast dochodzonej kwoty 30.000 zł z tytułu wartości koniecznych nakładów na nieruchomość niezbędnych do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego wraz z odsetkami ustawowymi naliczanymi od dnia 27 lutego 2014 roku do dnia zapłaty, zażądał zasądzenia od pozwanego na jego rzecz kwoty 100.594,89 zł a także kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz kosztów postępowania przed sądem II instancji (k. 830 akt).

Do końca postępowania strony konsekwentnie podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił, następujący stan faktyczny:

Powód P. R. jest właścicielem:

1) nieruchomości gruntowej zabudowanej obiektami gospodarczymi, położonej w P. przy ulicy (...) o powierzchni 1.685 m², działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy (...) w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...),

2) nieruchomości gruntowej zabudowanej domem mieszkalnym jednorodzinny położonej w P. przy ulicy (...) o powierzchni 2.103 m², działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy (...) w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

3) (...) gruntowej zabudowanej obiektami gospodarczymi, położonej w P. przy ulicy (...) o powierzchni 1.685 m², działka nr (...), dla której Sąd Rejonowy (...) w P. prowadzi księgę wieczystą nr (...).

(...) położone przy ulicy (...) zabudowane są obiektami gospodarczymi, natomiast nieruchomość położona przy ulicy (...) zabudowana jest budynkiem mieszkalnym jednorodzinny w zabudowie wolnostojącej o jednej kondygnacji nadziemnej, częściowo podpiwniczonym, o pow. użytkowej 279,51 m² oraz budynkiem garażowo gospodarczym w zabudowie wolnostojącej o jednej kondygnacji nadziemnej, niepodpiwniczonym, o pow. 153,64 m².

dowód: wydruk treści ksiąg wieczystych (k. 17-45 akt), opinie biegłego R. D. (k. 330-422 akt).

W dniu 30 stycznia 2012 r. Sejmik Województwa (...) podjął uchwałę nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., która weszła w życie w dniu 28 lutego 2012 r. Uchwała ta utworzyła obszar ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., podzielony na dwie strefy tzw. strefę wewnętrzną i tzw. strefę zewnętrzną, a w nim określiła ograniczenia w zakresie przeznaczania terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów.

Zgodnie z § 3 uchwały, granicę zewnętrzną obszaru ograniczonego użytkowania wyznacza się na podstawie:

1) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $L_{AeqD} = 55$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych;

2) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy $L_{AeqN} = 45$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych;

3) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $L_{AeqD} = 50$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska;

4) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory nocy $L_{AeqN} = 40$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska.

W myśl postanowienia § 4 uchwały, w obszarze ograniczonego użytkowania wyodrębniono dwie strefy:

1) strefę zewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca granicą obszaru ograniczonego użytkowania, określona w § 3, a od wewnątrz linia będąca obwiednią:

a) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $L_{AeqD} = 60$ dB oraz dla pory nocy $L_{AeqN} = 50$ dB, pochodzącego od startów, lądowań i przelotów statków powietrznych;

b) izolacji równoważnego poziomu dźwięku A dla pory dnia $L_{AeqD} = 55$ dB oraz dla pory nocy $L_{AeqN} = 45$ dB, pochodzącego od pozostałych źródeł hałasu związanych z działalnością lotniska;

2) strefę wewnętrzną, której obszar od zewnątrz wyznacza linia będąca obwiednią, o której mowa w pkt 1, a od wewnątrz linia biegnąca wzdłuż granicy lotniska.

W obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono przeznaczania nowych terenów pod budowę szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz pod strefy ochronne A uzdrowisk (§ 7 uchwały).

W obszarze ograniczonego użytkowania określono następujące sposoby korzystania z terenów w strefie wewnętrznej (§ 8 ust. 2):

- a) zabroniono budowy nowych szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- b) dopuszczono rozbudowę, odbudowę oraz nadbudowę istniejących szpitali, domów opieki społecznej i budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- c) zabroniono tworzenia stref ochronnych A uzdrowisk,
- d) dopuszczono lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, pod warunkiem zapewnienia właściwego komfortu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej.

W uchwale wprowadzono ponadto wymagania techniczne dotyczące budynków położonych w strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania w postaci obowiązku zapewnienia właściwego klimatu akustycznego w budynkach z pomieszczeniami wymagającymi ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej (§ 9 ust. 2).

W § 2 pkt 3 uchwały wyjaśniono, że przez odpowiednią izolacyjność akustyczną przegród budowlanych należy rozumieć izolacyjność akustyczną określoną zgodnie z Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej z uwzględnieniem poziomu hałasu powodowanego przez starty, lądowania, przeloty statków powietrznych, operacje naziemne i inne źródła hałasu związane z funkcjonowaniem lotniska, przy zapewnieniu wymaganej wymiany powietrza w pomieszczeniu, a także wymaganej izolacyjności cieplnej. W § 2 pkt 7 uchwały wyjaśniono także, iż przez właściwy klimat akustyczny w budynkach rozumie się poziom dźwięku zgodny z obowiązującymi Polskimi Normami w dziedzinie akustyki budowlanej.

Na mocy tej uchwały opisana wyżej nieruchomość, zabudowana domem jednorodzinny (położona przy ul. (...) w P.), należąca do powoda, znalazła się w tzw. strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania.

Okoliczności niesporne, jak również dowody: wyciąg z raportu o oddziaływaniu na środowisko „Rozbudowa i modernizacja (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością im. H. W.” (k. 104-116akt), uchwała Nr (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., decyzja (...) Dyrektora Ochrony Środowiska w P. z dnia 29 lutego 2011 r. (k. 150-195 akt), wyciąg z protokołu kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony (...) w P. (k. 219 akt), wyciąg z decyzji Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 7 grudnia 2011 r. (k. 48-71 akt), protokół z pomiarów hałasu lotniczego w środowisku (k.220-227 akt)

Pismem z dnia 24 lutego 2014 r. powód zgłosił pozwanemu roszczenie w wysokości 1.500.000,00 zł z tytułu szkody poniesionej przez powoda w związku z położeniem jego nieruchomości w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego dla lotniska P. - Ł. w tym 1.000.000,00 zł z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości powoda oraz 500.000,00 zł z tytułu zwrotu nakładów koniecznych do zapewnienia właściwego klimatu akustycznego.

dowód: pismo z dnia 24 lutego 2014 r. zawierające zgłoszenie roszczenia (k. 15-16 akt).

W związku z wprowadzeniem (...) dla lotniska P.- Ł. w P. nieruchomość powoda wymaga nakładów w celu dotrzymania norm co do izolacyjności akustycznej, polegających na wymianie stolarki okiennej oraz wykonaniu instalacji wentylacyjnej. Koszt nakładów, które powód powinien ponieść w związku z wprowadzeniem (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), w związku z określeniem na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków w zakresie, w jakim dotyczą podwyższonych na tym obszarze wymagań izolacyjności akustycznej, zgodnie z uchwałą Sejmiku

Województwa (...) nr (...) z dnia 30 stycznia 2012 r., wynosi 100.594,89 zł według cen aktualnych, oraz 96.912,22 według cen z lutego 2014 r.

dowód : opinia biegłego W. P. (1) (k. 730-773 akt), opinia biegłego Z. B. (1) (k. 777—803 akt).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentów (urzędowych i prywatnych) oraz opinii biegłych sądowych W. P. (1) i Z. B. (1).

Zgodnie z treścią art. 244 k.p.c. dokumenty urzędowe stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Zgodnie natomiast z treścią art. 245 k.p.c. dokumenty prywatne stanowią dowód tego, że osoba, która je podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie były kwestionowane przez strony. Również Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować zgromadzone w sprawie dokumenty urzędowe i prywatne z urzędu. Wiarygodność kserokopii dokumentów również nie budziła wątpliwości Sądu. Mimo, że kserokopia nie jest dokumentem, a stanowi jedynie element twierdzenia strony o istnieniu dokumentu o treści odpowiadającej kserokopii, to w niniejszej sprawie żadna ze stron nie podniosła zarzutów kwestionujących istnienie określonych dokumentów prywatnych czy urzędowych.

Opinia biegłego sądowego z dziedziny akustyki W. P. (1) została zakwestionowana przez pozwanego, który wniósł o przedstawienie pisemnej opinii uzupełniającej z uwzględnieniem okoliczności wskazanych przez pozwanego, wniósł również o wysłuchanie biegłego na rozprawie a także o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny akustyki. Pozwany zarzucił biegłemu, że w sposób nieuprawniony określił wymaganą izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych budynku powoda, zapewniającej spełnienie wymagań Polskich Norm po utworzeniu (...) dla docelowego stanu na rok 2034; wyszedł poza tezę dowodową i przeanalizował okres czasowy, którego nie był uprawniony analizować. Pozwany zarzucił biegłemu również, że nie wyjaśnił metody jaką posłużył się przy wydzielaniu fragmentów odpowiadającym operacjom lotniczym z zarejestrowanego sygnału akustycznego, co uniemożliwiło jej zweryfikowanie. Wskazał, iż ewentualne doprowadzenie do skumulowania hałasu od wszystkich źródeł, mogło zafałszować wyniki. Pozwany zarzucił także, że punkty pomiarowe ustanowiono na działce powoda, a nie wewnątrz budynku. Ponadto, biegłemu zostało zarzucone również, że przy dokonaniu analizy izolacyjności akustycznej przegród w budynku zostały zastosowane Polskie normy pod nazwą (...) oraz P-B- (...):2015-10 a powinna zostać zastosowana norma PN-B- (...) -02:1987 wynikająca z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. Pozwany zakwestionował również, by koszty doprowadzenia nieruchomości do zgodności z wymogami postanowień uchwały o utworzeniu (...) powinny objąć wyłącznie koszty doprowadzenia do standardu a nie koszty, które trzeba ponieść aby doprowadzić budynek do stanu technicznego wymaganego przed utworzeniem (...) lub koszty jeszcze wyższego standardu od wymaganego w (...). Pozwany podniósł także, że biegły zalecając wymianę okien zezwolił na podwyższenie standardu technicznego budynku ponad ten wymagany przez przepisy wprowadzające (...) a nie wskazał jaki maksymalny poziom izolacji powinny mieć okna, aby w efekcie nie doprowadzić do bezpodstawnego wzbogacenia powoda. (k. 832-838 akt)

Na rozprawie w dniu 7 marca 2019 r. biegły z dziedziny akustyki W. P. (1) podtrzymał wnioski i twierdzenia zawarte w opinii głównej. Biegły wskazał, że wziął pod uwagę stan określony na rok 2034 z uwagi na to, że granice obszaru ograniczonego użytkowania zostały wyznaczone na ten stan przy określonej liczbie operacji lotniczych – 120 dla pory dnia i 12 dla pory nocy. Dlatego biegły nie mógł pominąć tak istotnego założenia. Biegły wskazał, że zgodnie z metodyką pomiarową, którą stosuje się przy tego typu pomiarach hałasu, z zarejestrowanego sygnału akustycznego na karcie pamięci miernika zostają zaznaczone tylko te fragmenty, w których został utrwalony lot samolotu. Ustawiając na nagraniu tzw. markery rozpoczynające i kończące pomiar w odległościach nie więcej niż 10 decybeli, uzyskujemy dokładne wydzielenie operacji. Biegły wskazał, że punkty pomiaru nie znajdowały się wewnątrz budynku, ponieważ w przypadku gdyby budynek posiadał zużyte materiały, np. miałyby wypaczone lub błędnie zamontowane okna, to otrzymane z badania wartości mogłyby być większe niż gdyby pomiary byłyby wykonywane przy nowych i prawidłowo zamontowanych oknach. Biegły również wyjaśnił, iż do opinii nie została zastosowana norma (...), ponieważ zgodnie z jej obecnym zapisem nie może być ona wykorzystywana do pomiarów hałasu środowiskowego tak jak hałasu związanego z przelotem samolotów, lecz stosuje się ją do pomiarów hałasu związanego z wyposażeniem technicznym

budynku lub z innymi lokalami użytkowymi. Biegły na zarzut pozwanego, że nie podał jaki maksymalny poziom izolacji powinny mieć okna, aby w efekcie nie doprowadzić do bezpodstawnego wzbogacenia powoda, wskazał, że jego zadaniem było sprawdzenie jakie wymagania aktualnie potrzebuje budynek, aby dotrzymać normy co do izolacyjności akustycznej. Podkreślił, że przy stosowanych normach nie ma zapisu, który pozwałby na możliwość stwierdzenia, iż do pewnego momentu następuje tylko poprawa izolacyjności a powyżej następuje już podwyższenie standardu technicznego budynku ponad to co jest konieczne. Zaznaczył, że bierze pod uwagę tylko wymagania podstawowe co do izolacyjności budynku.

Dowód: wyjaśnienia biegłego W. P. (1) na rozprawie w dniu 7 marca 2019 r.

Opinia biegłego sądowego z dziedziny budownictwa Z. B. (1) również została zakwestionowana przez pozwanego, który wniósł o przedstawienie pisemnej opinii uzupełniającej z uwzględnieniem okoliczności wskazanych przez pozwanego oraz o przesłuchanie biegłego na rozprawie oraz o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z dziedziny budownictwa. Pozwany zarzucił biegłemu, że przy ustalaniu wartości koniecznych nakładów zastosował średnie ceny publikowane przez (...) Serwis (...) oraz (...) według poszczególnych katalogów nakładów rzeczowych a nie wziął pod uwagę ceny ustalonej poprzez szczegółową weryfikację rynku, tak aby okna zostały zakupione po możliwie najniższej cenie, żeby nie doprowadzić do nieuzasadnionego podwyższenia kwoty odszkodowania. Ponadto, pozwany zakwestionował przedmiotową opinię z uwagi, na to, że nie daje ona jednoznacznej odpowiedzi na pytanie czy nowe okna PCV zaproponowane przez biegłego nie spełniają jeszcze wyższych wymagań niż te, które wynikają z uchwały wprowadzającej (...). Biegłemu zostało również zarzucone, iż nie wziął pod uwagę faktu, że przedmioty nabywane przez powoda są nowe i zastępują elementy używane, co powoduje podwyższenie standardu budynku. Stwierdził, że wartość nakładów powinna być odpowiednio zmniejszona, aby uwzględnić zużycie materiałów wymienianych i dostosować do tego zużycia nakłady konieczne które mają być dokonane w budynku powoda. Pozwany zwrócił również uwagę na to, iż wymienione okna posiadają dodatnią wartość, która powinna zostać uwzględniona w oszacowaniu nakładów koniecznych, bowiem istnieje możliwość ich sprzedaży. Ponadto, pozwany zarzucił biegłemu, iż nie był uprawniony do weryfikacji konieczności zmiany warunków dotyczących wentylacji pomieszczeń, ponieważ biegły Z. P. nie zalecał wymiany wentylacji. (k. 838-839 akt)

Na rozprawie w dniu 7 marca 2019 r. biegły z dziedziny budownictwa Z. B. (1) podtrzymał swoje twierdzenia zawarte w opinii. Wskazał, iż razem z biegłym akustykiem określał optymalne a zarazem minimalne parametry przegród budynku, które powodują spełnienie norm pod względem akustyki. Dlatego też okna wskazane w opinii są o parametrach minimalnych a zarazem spełniają one określone wymogi. Biegły wyjaśnił, że przy obliczaniu nakładów nie brał pod uwagę wartości przewyższających prawidłową izolacyjność okien, lecz tylko wartość minimalną określoną przez akustyka jaką powinny zawierać wymieniane okna. Biegły wskazał ponadto, że nie ma możliwości znalezienia na rynku używanych okien specjalistycznych o wymaganych parametrach akustycznych i dodatkowo o podobnym poziomie zużycia. Podkreślił, że okna używane pochodzą z demontażu i są one o dość znacznym stopniu zużycia. Biegły na zarzut nie uwzględnienia dodatniej wartości starych okien, wyjaśnił, iż aby odzyskać stare okno w całości i móc je sprzedać, można byłoby uszkodzić elewację której naprawa byłaby niewspółmierna do odzyskania wartości starych okien. Natomiast na zarzut pozwanego, iż nie był uprawniony do weryfikacji konieczności zmiany warunków dotyczących wentylacji, wyjaśnił, że po określeniu normowego strumienia wymiany powietrza została obliczona ilość nawiewników ściennych jakie należałoby zamontować w budynku powoda. W oparciu o te wyliczenia biegły akustyk ponownie przeliczył izolacyjność akustyczną przegród zewnętrznych. Po przeliczeniu akustycznym okazało się, że w budynku powoda należałoby zastosować nawiewniki ścienne o takich parametrach jakich nie ma na rynku. Tym samym, jedynym możliwym rozwiązaniem jest wentylacja mechaniczna nawiewno-wywiewna zrównoważona zaproponowana w opinii zasadniczej.

Dowód: wyjaśnienia biegłego Z. B. (1) na rozprawie w dniu 7 marca 2019 r.

Tym samym Sąd uznał opinie biegłych W. P. (1) i Z. B. (1) za w pełni wiarygodne, szczególnie, że opinie zostały sporządzone przez osoby kompetentne, dysponujące odpowiednim zasobem wiedzy. Obie opinie są konsekwentne, jednoznaczne i stanowcze, a nadto zostały wydane z uwzględnieniem całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału

dowodowego i badań własnych biegłych. Biegli w sposób szczegółowy przedstawili w swoich opiniach przesłanki, na których się oparli formułując końcowe wnioski. Zaprezentowane w nich ustalenia poparte zostały rzeczową, logiczną i zgodną z zasadami poprawnego wnioskowania argumentacją, co pozwala stwierdzić, że ich autorzy dysponują rzetelną wiedzą specjalistyczną w swojej dziedzinie i pozwala je uznać za pełne i kompletne.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał za zbędne przeprowadzenie dowodu z opinii innych biegłych. Zebrany w sprawie materiał dowodowy był bowiem wystarczający dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie powód domagał się odszkodowania na podstawie art. 129 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (u.p.o.ś.), wywodząc swoje roszczenia z faktu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P. na mocy uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 października 2012 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P.. Jest niesporne, że na jej podstawie nieruchomości gruntowe powoda wraz ze stanowiącym jego własność budynkiem mieszkalnym znalazły się w tzw. strefie wewnętrznej obszaru ograniczonego użytkowania. W ramach zgłoszonego powództwa, powód domagał się odszkodowania z tytułu spadku wartości nieruchomości gruntowej wraz ze stanowiącym jego własność budynkiem mieszkalnym w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. oraz z tytułu kosztów odpowiadających nakładom koniecznym do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego. Za uwzględnieniem roszczenia przemawiała analiza materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy oraz ocena stanu faktycznego, dokonana przez pryzmat przepisów powołanych w uzasadnieniu pozwu. Należało podzielić argumentację powoda o istnieniu odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego za tak ustalony stan faktyczny, elementem którego jest utrata wartości rynkowej należących do niego nieruchomości gruntowych wraz ze stanowiącym jego własność budynkiem mieszkalnym, o czym orzeczono w wyroku częściowym z dnia 3 października 2017 r. oraz konieczność poniesienia kosztów odpowiadających nakładom koniecznym do zapewnienia nieruchomości właściwego klimatu akustycznego w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P..

Stosownie do przepisu art. 135 § 1 u.p.o.ś. obszar ograniczonego użytkowania tworzy się dla oczyszczalni ścieków, składowiska odpadów komunalnych, kompostowni, trasy komunikacyjnej, lotniska, linii i stacji elektroenergetycznej oraz instalacji radiokomunikacyjnej, radionawigacyjnej i radiolokacyjnej, jeżeli z przeglądu ekologicznego albo z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wymaganej przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, albo z analizy po realizacyjnej wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu.

Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały – art. 135 ust. 2 u.p.o.ś. Przed nowelizacją tego przepisu czynił to natomiast właściwy wojewoda w drodze rozporządzenia; przykładem tutaj jest chociażby lotnisko wojskowe P. – K.. Dla zakładów lub innych obiektów, niewymienionych w art. 135 ust. 2 u.p.o.ś., czyni to rada powiatu, w drodze uchwały (art. 135 ust. 3 u.p.o.ś.). Zgodnie z treścią art. 135 ust. 3a u.p.o.ś. tworząc obszar ograniczonego użytkowania, wskazane organy określają granice obszaru, ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu, wymagania techniczne budynków oraz sposób korzystania z terenów wynikające z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko lub analizy porealizacyjnej albo przeglądu ekologicznego. Tworzące obszar ograniczonego użytkowania uchwała sejmiku województwa (uprzednio rozporządzenie właściwego wojewody) albo uchwała rady powiatu - po ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 2 i art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449) - stają się aktami prawa miejscowego.

Powód domagał się kwoty 100.594,89 zł tytułem nakładów, które należy ponieść w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla jego domu.

Wskazać należy, że szkoda w majątku powoda przejawiająca się w konieczności poniesienia nakładów rewitalizacyjnych powstała już w dacie wejścia w życie uchwały Nr (...) Sejmiku Województwa (...) z dnia 30 stycznia 2012 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P.-Ł. w P., tj. w dniu 28 lutego 2012 r. W tym miejscu wskazać należy, że polska norma (...) normuje wymaganą izolacyjność akustyczną przegród budowlanych.

Z opinii biegłego sądowego W. P. (1) wynika, że budynek mieszkalny powoda przed wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania spełniał wymogi Polskiej Normy, tj. normy (...) z zakresu izolacyjności akustycznej. Natomiast po wprowadzeniu obszaru ograniczonego użytkowania przedmiotowy budynek nie spełnia już tych wymogów. W związku z tym, wymaga nakładów w postaci wymiany okien na okna o podwyższonej izolacyjności akustycznej a także zastosowania wentylacji mechanicznej, co ma bezpośredni związek z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska P. – Ł. w P.. Koszt nakładów, które powód powinien ponieść w związku z wprowadzeniem (...) w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego dla nieruchomości położonej w P., przy ul. (...), wynosi 100.594,89 zł.

Wprawdzie pozwany zgłosił pod adresem opinii szereg zarzutów, ale biegli odnieśli się do nich wyczerpująco na rozprawie i ostatecznie okazały się one niezasadne. Sąd podzielił bowiem w całości pisemne opinie wraz z ustnymi wyjaśnieniami złożonymi na rozprawie przez biegłego W. P. (1) i biegłego Z. B. (1).

W konsekwencji powód musi ponieść nakłady w wysokości 100.594,89 zł w celu zapewnienia właściwego klimatu akustycznego jego domowi mieszkalnemu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 100.594,89 zł.

O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o treść art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c., zasądzając je na rzecz powoda od kwoty 30.000 zł od dnia 7 lutego 2019 r. (tj. od doręczenia pozwanemu opinii biegłych W. P. i Z. B., dodaniu 7 dni na dokonanie zapłaty) oraz od kwoty 70.594,89 od dnia 12 marca 2019 r. (tj. od doręczenia pozwanemu pisma powoda rozszerzającego powództwo, po dodaniu 7 dni na dokonanie zapłaty), a w pozostałym zakresie oddalił powództwo.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisów art. 98 k.p.c., obciążając nimi w całości stronę pozwaną. Sąd pozostawił szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu (art. 108 § 1 zd. 2), przy uwzględnieniu wynagrodzenia dla pełnomocnika powoda na poziomie dwukrotnej stawki minimalnej.

/-/ SSO Małgorzata Małecka

ZARZĄDZENIE

1. proszę odnotować uzasadnienie w kontrolce,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron,
3. przedłożyć za 14 dni lub z apelacją.

Poznań, dnia 12 kwietnia 2019 r.

/-/ SSO Małgorzata Małecka